

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De Paupertate sectanda. Cap. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

Bonau.
de fax ali
Se vaph.
c. 4.

im misericorditer tractent, & in suis agritudinibus tribulent. Audiant quid dicat Bonauentura: Bonus autem praelatus agnoscat se fratrum suorum patrem, non Dominum: & exhibet se eis medicum, non tyrannum: nec reputat eos ut iumenta sua, vel seruos emptionis, sed ut filios hereditatis supernae confortes: & facit eis, sicut vellet sibi fieri, si similiter indigeret. Sed fortes, & sani non sentiunt, quod sentit ager, ideo nesciunt ei compati, scient autem postea, cum dolebunt. Sic ille. Et hæc dicta sunt non ut praelatos ad laxitatem incitemus, quam sanè maximo odio prosequimur, sed ut ad misericordiam, & pietatem, & paupertatis amorem moueamus. Quæ sine dubio in religione tunc viget, cum singulis necessaria ministrantur, ex quibus possint ipsi, aliquid sponte detrahere, & gratissimum Deo mortificationis sacrificium offerre.

De Paupertate sectanda.

CAPVT XV.

PAUPE RTAS hæc in superioribus à nobis utcumque depicta, & oculis virorum iustorum propolita, fructus est vnus ex tribus præcipuis, quos pinguis, & frugifer hortus nostri status profert; gemma est vna ex tribus pulchrioribus & pretiosioribus, quibus venerabilis religio mater nostra dilectissimas filias suas iustorum religiosorum animas dicit, & ornat; via est vna ex tribus amenioribus & securioribus, quas animæ ipsæ conficiunt, ut à caducis ad æterna, à visibilibus ad inuisibilia: à terrenis ad cælestia conscendant. Paupertate, à curis & molestiis sæculi liberamur, ut possimus in curâ salutis spiritualis incumbere. Paupertate, aduersus diaboli insidias munimur, & laqueos diuitiarum ac foveâ rerum terrenarum valeamus effugere. Paupertate, superbiam status nostri pestem eludimus, & facile est nobis tamquam accinctis, & expeditis, ad perfectionis fastigium properare. Quid nos diuitibus huius sæculi venerabiles, & demonibus formidabiles facit? Nonne Paupertas? Quid religiosos omnium rerum dominos facit, & ut nihil habentes omnia possideant? Nonne Paupertas? Quid Deû potentissimè & efficacissimè aduocat ut speciali providentia illorum curam habeat, ipsique prouideat? Nonne sponte suscepta & voto firmata paupertas? Hæc nos reficit atque sustentat, & quocumque ingrediamur, non importunis vocibus & superbis, sed Dei instinctibus clamat, ut cultoribus suis necessaria præbeantur. Hæc nos fouet & ornat, ac insignia seruorum Dei, vestimenta scilicet Deo dicata, & fidelibus grata, ministrat. Hæc nobis domos amplas & spaciolas præparat, & vbique terrarum tamquam ciues nobilissimos satis commodo hospicio excipit, & hinc emigrantes sedibus cælestibus infert. Paupertate ditescimus, & quo verius sæculi facultates contemnimus, eo ditiores & abundantiores à secularibus æstimamur. Paupertate protegimur, nemòque est, qui à nobis per iniuriam auferat, quod libenter abieciimus, & ab habitaculis nostris explosimus. Paupertate, more nobilium summo regi Deo magna obsequia præstamus, quia ei non tantum quod possidebamus, sed quidquid mundus habet, offerimus. Sacrificiorum nobilissimum est holocaustum, quo totum animal in diuinum honorem incenditur, & abdicatione omnium rerum quasi totus iustus domino consecratur. Si pro Christo, quia persecutor non instat, minime sanguinem fundit, at

A facultates, quibus sanguis ipse augetur, & quæ non minus quam sanguis solè diligi, in vsum pauperum confert. Pauper liber est, quia diuitiarum compedes, & vincula fregit; tranquillus est, quia solitudinum & perturbationum materiam deposuit; ingenuus & nobilis est, quia se Deo familiaritate, & Christo filio eius ac sanctis omnibus se imitatione coniunxit.

B Ascendamus ergo gradus huius scalæ cælestis, per quam Angeli ad nos iuandos descendunt, & angeli, id est, viri spirituales, atque perfecti in cælum ascendunt. Ne nos perterrefaciât angustia eius, quia licet primo aspectu arcta & angusta videatur, tamen post paululum magnam latitudinè habet, & in spacia amplissima & latissima desinit. Terret nos terrena deserere? Animet nos cælestia conquerere. Retrahit nos nuditatem sentire? impellat diuinam protectionem & amabilissimam patris nostri, qui in cælis est, providentiam experiiri. Auocat mundo mori infigit, Deo sine solitudine viuere, & regnum cælestis, quod opum dimissione mercamur, comparare. Qui nondum ausus est sua vota relinquere, & possidèdilibertatem abiecere, audeat, quia illud facinus, aggreditur sanè egregiû, & æterna memoria dignû, ad quod Deum ipsum habet adiutorem. Qui opus hoc fecit, & voto se paupertatis obstrinxit, sciat se verbis oris sui ligatum esse, verba sua impleat, & nihil proprium possidens, & promissis stans, se virum fidelem & strenuum ostendat. Superflua alacriter refectet, quoniam noxios & pestilentes humores agritudinem animæ afferentes excludet. Necessariis immoderatè non hæreat, ne qui cor Deo mundum & intaminatum seruare debet, sordibus illud affectionum terrenarum inficiat. Discat, indigentiam, & penuriam rerum corruptibilem sustinere, ut è thesauro miserationis diuinæ abundantiam supernarum consolationum depromat. Si corpore infirmo, & imbecilli necessaria defuerint, pro certo sciat, diuinam benignitatem non defuturam, quæ rebus communibus pretiosiora suppleat, & sine magnis sumptibus à paupere postulatis, si opus fuerit, sanitatem salutemque restituat. Ac tandem se quantum potuerit terrenis exuat, ut Deus illum tranquillitate vestiat, & sanctitatis muneribus induat. Qui huiusmodi fuerit, non dubitet mercedem paratâ esse operi suo. Nam pro quatuor obolis perituris, non alios similes cum vira illicitè acceptos, sed thesaurum incòparabilem in cælo percipiet; quo ita auctum ac multiplicatum se sentiet, ut nec stillâ huius thesauri pro toto mûdo perdidisse voluisset. Pro nonnulla indignitate, quæ in oculis insipientium, paupertatem comitatur, iudicialiam potestatem, & sedem cum Christo æterno iudice ad mûdum iudicandum obtinebit. Ibique stulti euidenter aspicient quanta sit dignitas paupertatis, quam Deus facit semen tantæ potestatis, & gloriæ. Tandem ea quæ pro Domini amore deseruit, centuplicata illi restituentur, & nihil inueniet à se relictum, quod non à curis & molestiis liberum, & in immensum multiplicatum repèriat: nam omnia creata illi ad bonum seruiunt, & in illa vita cælesti, quam nulla mors obnubilat, in æternum gaudebit.

E Ita igitur sacri status ac religiosi professor, castissimam paupertatem in spòsam assume, cuius gratia claritatem habebis ad turbas, & inter nobiles, id est, inter spirituales viros, non in infimo loco sedebis. Dilige illâ, quæ multorum ac magnorum bonorum origo est, ex qua incorruptus manens pulcherrimos liberos sanctorum operum procreabis, ex quorum educatione nullam molestiam, sed molestiarû leuamen accipies. Hæc est, ut Nazianzenus ait, virtutum omnium commodatissimum instrumentum, quam

Mat. 18.
8.

Salua-
ntes. l. 2.
depromit.

Luca. 2.
24.

Psal. 11.
7.

Luca. 1.
13.

Pf. 105.

Pf. 108.

Pf. 10.
14.

cum amplecteris, sine tristitia, aut iniuria illius, cunctas virtutes amplexaris, & fructibus earum imbuetis. Tu ex illis es, quibus sic locutus est Dominus: Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris, non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam.] Tibi, inquam hæc dicuntur à Domino, quia Apostolis dicta sunt, quorum tu professionē habes, quorum conuersationem sequeris, quorum vitam imitaris. Illos Christus Saluator omnium tāquam ministros fidelissimos arctissima paupertate constrinxit. Vt enim scitē scripsit Saluanus Massiliensis Episcopus: Laico dixit, si vis vende, quæ possides, ministro autē, nolo possideas. Sed & hoc parum existimauit, vt professionē ei substantiæ amplioris auferret, nisi etiam peram ipsam acturo iter longum Apostolo sustulisset, & vnus eum tunicæ singularitate multasset. Et quid postea? Nec hoc satis est, nudis quoque insuper seruos suos lustrare pedibus orbem terrarum iubet, & calceamenta plantis gelu rigentibus tulit. Quid dici amplius potest? Pedū de Apostoli manu rapuit, & peragrantibus vnūuersum mundum ministris suis, vsū vnus virgulæ non reliquit.] Eum tu statum habes, quo si ei respōdeas, minister Christi Saluatoris, immo & amicus fidelissimus cōstitueris. Nec aurum possideas, quia Dominus tuus in hac vita positus, illud non possedit, & matri suæ: a tribus Magis oblatum statim domo depelli ac pauperibus distribui mādauit. Vnde post paucos dies Saluator ipse in templo oblatus est cum sacrificio pauperum, nempe cum pare turrurum, aut duobus pullis columbarum: Ne argentum erutum ē visceribus terræ recondas, siquidem aliud tibi datum est sine vlla comparatione pretiosius, nimirum notitia, & gustus eloquiorum Dei, de quibus dictum est: Eloquia Domini eloquia casta, argentum igne examinatum.] Ne pecuniam habeas, nā hæc ad cōmendas res necessaria inuenta est, tibi autem omnia necessaria gratis tribuntur, vt curis emendi & vendendi libereris. Ne pera, id est multis sarcinis oneratus incedas, quia in quocumq; loco ad quem ab obedientia destinatus fueris, necessaria comiter ministrata ad vsū inuenies. Ne duabus tunicis, id est, superfluis induaris, quia cum miseria sit rebus indigere terrenis, necessaria & superflua conquirere nihil aliud est, quā miseriam super miseriam accersere. Ne calceamenta quæras, ea nimirum, quæ pedes affectuum tuorum, quibus nimē ad res terrenas inclinaris, defendas, aut excuses; sed potius affectus huiuscemodi spirituali magistro denuda, vt tui languoris videas curationem. Ne demum virgam habeas, quam homo ex arboribus ad seipsum abscindit, id est, ne humanis auxiliis nitaris, nec à fauoribus hominum subsidium speres, sed spem tuam omnem in Deo collocans, de eius largitate & benignitate confide.

Ipsa est pater pauperum, ex cuius penu abundē reficiuntur, idēque sanctissima Virgo cantauit: Esurientes impleuit bonis, & diuites dimisit inanes,] vt sicut diuites sibi met ipsis praesidentes repellit, ita pauperes in eo tanquam in prouidentissimo patre spem collocātes, foueat, & impleat. Ipse est inspector inopum, nam [oculi eius in pauperem respiciunt.] vt ei benignē prouideat: & [palpebræ eius] quibus interdum, quasi lumina claudit [interrogant si lios hominum.] vt scilicet ad modicum tempus in necessitate relictos, an sciāt seruare confidentiam, examinet. Ipse est adiutor, & protector egenorum: cum etiam scriptum legamus: Quia adstitit à dextris pauperis, vt saluam faceret à persecutōibus animam meam.] Et rursus: Tibi derelictus est pauper, orpha-

no tu eris adiutor.] Audit profectō orationes illorum, qui propter illum sunt indigentiam & nuditatem amplexi. Vnde & idem sanctus Propheta canit: Iste pauper clamauit, & Dominus exaudiuit eum, & de omnibus tribulationibus eius saluauit eum.] Ac iterum. Non spreuit, neque desepit deprecationem pauperis.] Et vt sciamus orationes pauperum exauditas esse, alio loco ait: Pauper, & inops laudabunt nomen tuum.] Laus enim postulantis, beneficium acceptum, & orationis exauditionē exponit. Si talem patrem habes, o homo, tuis necessitatibus prouidentem; si talem inspectorem, indigentias tuas ad miserendum & subueniendum inspicietem; si talem protectorem te in tribulatione protegentem ac defendentem, cur in eum, tuum cogitatum non iactas? cur nimē de rebus terrenis sollicitus, & cur sollicitudinem immoderatam abiciens, & cor tuum ab amore terrenorum auocans, non in eo tota securitate confidis? Si aliquam inopiam pateris, gaude, quia actionem præcipuam paupertatis exeres: quia occasione aliquid Deo offerendi captas, quia martyrij quoddam genus sustentas. Verē enim martyrij genus est voluntaria paupertas. Quid enim mirabilius, aut quod martyrijum grauius esse potest, quā inter epulas esurire; inter vestes multas & pretiosas algere; paupertate premi inter diuitias, quas offert mundus, quas ostentat malignus, quas desiderat noster ipse appetitus? An non meritō coronabitur, qui sic certauerit, mundum abiciens promittentem, irridens inimicum tentantem, & quod gloriosius est, de se ipso triumphans, & crucifigens concupiscentiam prauentem?

Nec putes Deum tui obliuisci, nec te ab illo despicere, si post emissum paupertatis votum, statim non tibi prouideat, aut aliquid tibi deesse permittat. Nam dissimulat quidem, vt fidelitatis indicia præbeas, & vt ea, quæ magna sunt, præmia sustententia conquiras. Solenne enim est illi suos ad modicum quasi relinquere, vt pugnent, & vincant, atque triumphent, & de hoste spolia reportent. Consulto autem dixi ab ipso iustos quasi relinqui, quia re vera non deferuntur, cum in oculis illius omnia considerantis decerent, & ab eo, qui videtur absconditus, vires ad pugnandum & vincendum accipiant. De quo sunt apud Minutium Felicē hæc verba consideratione dignissima. Itaque & nobis Deus nec non potest subuenire, nec despicit cum sit & omnium rector, & amator suorum; sed in aduersis vnūquemque explorat, ac examinat ingenium singulorum, periculis pensitat, vsque ad extremam mortem voluntatē hominis sciscitatur, nihil sibi posse perire securus. Itaque vt aurum ignibus, sic nos discriminibus arguimur. Quā pulchrum spectaculum Deo, cum Christianus cum dolore congredditur, cum aduersum minas & supplicia, & tormenta componitur, cum strepitum mortis, & horrorem catinificis irripens inculcat, cum libertatem suam aduersus reges & principes erigit, soli Deo, cuius est, cedit, cum triumphator, & victor, ipsi, qui aduersum se sententiam dixit, insultat. Vicit enim, qui quod contendit, obtinuit. Quis non miles sub oculis imperatoris audaciū periculū prouocet? Nemo enim præmium percipit ante experimentum, & imperator tamen, quod non habet, non dat: non potest propagare vitam, potest honestate militiā. At enim Dei miles, nec in dolore deseritur, nec morte finitur. Hæc ille.] Non semper eadē hominum examinatio est. Prius iustos Dominus mortis periculo, quin & ipsa morte, examinabat; nunc quosdam (deficiente tyranno, qui interficiat) persecutionibus & doloribus probat; alios indigentia re-

Pf. 33. 7.

Pfal. 22.
26.

Pf. 73. 21.

Minut. in
Orat.

rum temporalium necessarium ininterrogat. Si autem illi videns patientiam tuam, consideras fiduciam tuam, & metiens, ne necessitate opprimaris, vires tuas. Si in necessitate positus sustinueris, si sponsam, nempe paupertatem, quam fuisi amplexus, amaueris, ipse necessaria suppeditabit, aut sine necessitate cum potens sit, sustentabit, & tranquillitatem, beatitudinis portionem, impertiet. Beatus enim appellatus est, [qui post aurum non abiit, nec sperauit in pecunia thesauris,] qui nimirum nec immoderato affectu terrena nomine auri significata seclatur, nec thesaurus, aut rebus huius seculi, sed Deo sibi prouidenti, & sui curam gerenti, subnititur.

Quidnam aues? nonne Christum sequi? Nonne expeditus, & alacer ad perfectionem tuam assequendam, & animas, aut exemplo, aut etiam ministerio saluandas, exiit? Sed Christus Dominus pauperes ad suam sequelam eligit, diuites vero, & rebus terrenis adherentes, dimittit. Quo tempore ipse mortalis inter mortales morabatur, multi erant reges in saeculo, multi principes, multi diuites, quos posset ad se vocare, & ad virtutum obseruationem, & ministeria animarum assumere. At reiectis illis pauperes inuitauit, egenos vocauit, & in suam societatem asciuit. Hi audierunt ab ipso: Venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum. Audierunt, & obaudierunt, & quia nullis tenebantur vinculis diuitiarum, pro ministerio sibi commissio usque ad sanguinem decertarunt. Quam sit enim, inquit Petrus Chrysologus, virtutibus cognata paupertas, & terrena & caelestis comprobatur disciplina. Athleta ad luctum nudus incedit, configit & cum fluctibus nauata nudus. Miles in acie non nisi expeditus astat, & qui tendit ad ad Philosophiam, totum quod in rebus est, ante contemnit. Est ergo virtutibus cognata paupertas, & si paupertas virtutum parens, & loca sic habetur, sapere conuenit: quare ad virtutis officium pauperes Deus sic elegit. Petrus & Andreas, Iacobus & Ioannes germanitas combinata, imo paupertas geminata in Apostolorum principes eliguntur. Erant censu pauperes, sed innocentia locupletes, arte viles, sed vitae merito pretiosi. Captatores piscium, sed piscatores hominum iam decreti. Hac ille. Videte voca-

A tionem vestram fratres, ait Paulus, quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles, sed ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus, & ea, quae non sunt, ut ea quae sunt destrueret. Equidem puto, quia concupiscis esse ex his electis Dei. Linque ergo sapientiam saeculi, quae solum sapit terrena quaerere, & caelestibus antepone. Desere potentiam mundi, quam opes temporales fulciant, & protegent. Abiice nobilitatem carnis, quae saepe ex diuitiis initium assumpsit. Esto ex pauperibus, quos mundus ignobiles & contemptibiles putat, ut Deus ea, quae sunt in te vilia destruat, & ad perfectionem, & ex illa ad quandam magnam gloriam promoueat. Munus tuum est ascendere in illam caelestem patriam, ad quam clinosus satis & difficilis patet ascensus; abiice onera, ut sublati impedimenti possis ascendere. Egregie naque ait Beatus Isaac Abbas: Et nos quoque ascendimus Hierosolymam. Ideo enim in monasterium descendimus, ut Hierusalem ascendamus. Sic nempe, sicut lites ut in aera se suspendant, profundius omni corpore solo ubi resident, se imprimunt. Hominum quoque, & ferarum eadem est ars naturae, siue natura artis, aut potius ars naturalis, ut in sublime salire cupientes, humilibus terrae, quasi toto corpore insidentes, incuruentur. Arduum est quod ascendere molimur, arduum quod attentamus penetrare: ideo expeditos nos esse conuenit, & subtiles. In altum enim reperere onustum, & per angusta loca, infatum introire difficile. Non inflare hominem diuitias, nec onerare curas, nec crapulam granare, diuini est miraculi, non humanae virtutis. Sic ille. Vult itaque Deus, nos via regia ad perfectionem ducere, & ut per semitas patrum nostrorum ad sanctitatem & virtutum culmina properemus. Via autem regia religiosorum monstrata, & semita perfectionis nostrorum patrum pedibus trita, sancta & veneranda paupertas est. Hanc ingrediamur, & nec ad dexteram prosperitatum humanarum, nec ad sinistram pusillanimitatis, & diffidentiae in indigentibus delectamur, ut in illa caelesti Hierosolyma, quam nullus hostis vastare potest, in aeternum triumphemus. Amen.

2. Cor. I.
26.Isaac
hom. 2.

O R A T I O,

AD POSTVLANDAM PAUPERIEM.

LARGISSIME & ditissime deus, qui diuitias & bona temporalia saeculi hominibus concessisti, non solum ut illis ad vitam hanc mortalem tuendam uterentur: Sed multo magis ut ex his bonis propter nomen tuum pauperibus dispensatis, amicos facerent, qui eos in tabernacula aeterna reciperent, & ut omnimoda abiectioe ipsorum, qui ad hoc vocati sunt, tibi soli considerent, & ad perfectionem se disponerent, & tandem ad aeternam patriam euolarent: Da nobis, quae sumus, famulis tuis, a te hac praestantissima vocatione dignatis, paupertatis spiritum, quo omnia terrena affectu & opere deserentes, vocationi tuae non reluctemur, & nudi Iesum Christum filium tuum pro nobis nudum, & in cruce pendentem sequamur. Fac Domine, si nondum hoc iter perfectionis cepimus, ut ad eius exordia capessenda, & ad votum paupertatis emittendum animosiores simus. Si autem iam cepimus, concede, obsecro, ut votum a nobis emissum fideliter impleamus, ut ab usu rerum superflua recedamus, ut necessaria moderatè & sine nimio affectu sumamus, ut indigentiam sanctae paupertatis comitem, siue sani, siue infirmi, gratanter sustinere sciamus, & ut a rebus terrenis, & amore ipsarum quantum haec mortalitas tulerit, elogemur: Esto tu, Domine Deus, thesaurus noster in terra & in caelo: esto centuplum nostrum in hoc saeculo, & in futuro: esto dignitas, & altitudo nostra sublimissima, qua cumulate menti nostra fiat satis, & quidquid extra te est, aut si profit ad ascendendum ad te, pro amore tuo sumat: aut si obstitit, capta vinculis eiusdem amoris irrideat. Amen.

PARS